

- (лялечки приблизно одного віку) і помістили банки в різні температурні умови:
- 1-шу в середовище з підвищеною температурою (+ 30°C + 35°C)
 - 2-гу (контрольну) з температурою (+ 22°C + 27°C)
 - 3-тю зі зниженою температурою (+15°C + 20°C)

В першому випадку, ми помістили банку над лампою обігріву тераріуму і таким чином ми отримали періодичний обігрів банки і температуру + 30°C + 35°C. В другому випадку, ми помістили банку в тераріум, але без обігріву і отримали стійку температуру + 22°C +27°C. В третьому випадку, ми помістили банку в умови зі зниженою температурою (на балконі) і таким способом отримали бажану температуру +15°C +20°C. Температуру фіксували за допомогою звичайного ртутного термометру, заміри температури проводились періодично з частотою 2-3 рази на тиждень. Своє дослідження ми розпочали з 1 грудня 2007 року, тривало воно рік і закінчилось 1 грудня 2008 року. За час дослідження, раз на тиждень, проводився обрахунок личинок, лялечок та дорослих особин.

На основі узагальнення літературних відомостей та власних спостережень при культивуванні великого борошняного хрущака, було зроблено наступні висновки: при вищій температурі (+ 30°C + 35°C) цикл розвитку борошняного хрущака триває 4 місяці, при температурі (+ 22°C + 27°C) 5 місяців, а при температурі (+ 15°C +20°C) 6 місяців. Отже, ефективнішою для розвитку *Tenebrio molitor* є більш висока температура. В результаті дослідження нами було отримано в 1-й банці 174 особини, в 2-й – 148, 3-й – 99.

Найефективнішою температурою, при якій ми спостерігали найвищу інтенсивність розмноження і найшвидший цикл розвитку (4 місяці) великого борошняного хрущака є температура (+ 30°C +35°C).

При посередній температурі (+ 22°C + 27°C), результатом дослідження стала середня інтенсивність розмноження великого борошняного хрущака і цикл розвитку, тривалістю 5 місяців.

При низькій температурі (+ 15°C + 20°C) ми спостерігали найнижчу інтенсивність розмноження великого борошняного хрущака і цикл розвитку, тривалістю 6 місяців.

Отже, найефективнішою температурою, для розвитку борошняного хрущака виявилась температура (+ 30°C +35°C), а найкращими умовами – умови 1-ї банки.

Література

1. Гусев В.І., Ермоленко В.М. Атлас комах України К.: Рад. Школа, 1962. 224с.
2. Жизнь животных в 6-ти т. / Под ред. Л.А. Зенкевича. Зт. М.: Просвещение, 1969. 575с.
3. Соболев О.О. Практикум з сільськогосподарської ентомології. К.: Держсільгоспвидавництво, 1962. 321с.
4. Биология и содержание мучного хрущака (*Tenebrio molitor* Linnaeus, 1758) <http://www.zoofond.ru/rus/mealworm-r.html>
5. РАЗВЕДЕНИЕ МУЧНЫХ ЧЕРВЕЙ (личинки мучного хрущака *Tenebrio molitor*) <http://chamaeleon.ru/content/view/20/78/1/5/>

АСПЕКТИ ГІРУДОТЕРАПІЇ

Гриньова К.І.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Цілющі властивості п'явок відомі і використовують їх давно - кілька тисячоліть. Перші дані про використання п'явок відносяться до Древнього Єгипту. Вони наведені настінними розписами, які знайдені в гробниці фараонів 18

династії (1567 - 1308 рр. до нашої ери). Римський вчений Пліній, який жив на початку нашої ери (29-79 рр.) знав про корисну дію п'явок для лікування різних лихоманок, а римський лікар Клавдій Гален (130 - 200 рр.) широко використовував їх. Знаменитий лікар Сходу Абу Алі ібн Сіна також надав великої уваги лікувальній дії медичних п'явок [1, 4].

Велику популярність застосування п'явок набуло наприкінці 18 на початку 19 сторіччя, в тому числі в Російській імперії. Але в перші десятиріччя ХХ сторіччя п'явки майже зникли з арсеналу медичних засобів. П'явки були в цей час частіше засобом не офіційної, а народної медицини. А залежало це від нестачі точних знань та методів застосування гірудотерапії. Повернення теперішньої, частіше практичної, а не офіційної медицини до багатьох нових (добре забутих старих) методів лікування, зокрема до лікування п'явками, стало можливим завдяки розвитку нових знань, які забезпечують можливість обґрунтування механізмів дії п'явок, розробці показань та протипоказань їх практичного застосування. Сучасні зоологи і медики дослідили, що п'явки виробляють близько 100 ферментів, що запобігають згортанню крові, сприяють розсмоктуванню тромбів. Біологічно активні речовини п'явок здатні усувати спазм судин, підвищувати насичення тканин киснем та поживними речовинами, розширювати судини, знижувати артеріальний тиск крові, запобігати набрякам, знеболювати. Вчені експериментально й клінічно довели, що п'явки відновлюють порушений кровообіг, посилюють циркуляцію крові в артеріях, лімфатичних судинах і венозній системі, поліпшують жировий обмін, зменшують в'язкість крові, запобігаючи ушкодженню стінок судин та виникненню склеротичних явищ. Це зумовлює їх використання як лікувальних засобів.

Показання до призначення гірудотерапії самі широкі. Це хірургічні, терапевтичні, гінекологічні, нервові, шкіряні, очні та інші захворювання. При захворюваннях серцево-судинної системи застосування п'явок показано при кардіалгіях, ішемічній хворобі серця, стенокардії, гіпертонічній хворобі (особливо з частими гіпертонічними кризами та ризиком розвитку інсульту), при серцевій недостатності, інфаркті міокарду, при тромбофлебітах, варикозному розширенні вен, тромбозах судин мозку, облітеруючих захворюваннях судин нижніх кінцівок (в тому числі в тому числі при діабетичних ангіопатіях) трофічних язвах голівок.

При легеневих захворюваннях гірудотерапія теж зарекомендувала себе з найкращої сторони, зокрема при бронхітах, пневмоніях, хронічних обструктивних захворюваннях дихальних шляхів (наприклад при бронхіальній астмі), при бронхоекстатичній хворобі, при дихальній недостатності.

Стан пацієнтів із захворюваннями шлунково-кишкового тракту, таких як гастрит, виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки, хронічний панкреатит і навіть цироз печінки, хронічний коліт, геморой, значно покращується після проведення курсу гірудотерапії.

В останні роки стало розповсюджуватися включення гірудотерапії в комплекс лікувальних міроприємств в отоларингології при гострому невриті слухових нервів, середніх на зовнішніх отитів з вираженням больовим синдромом, вторинних невралгіях слухових нервів на фоні запальних захворювань біляносових пазух.

Дуже добрі результати досягнуті при застосуванні медичних п'явок у хворих із захворюваннями сечостатевої сфери. Це й пієлонефрит з гіпертензивним синдромом та набряками, і ниркова недостатність, і хронічний цистит, і хронічний простатит[2, 3].

В акушерстві та гінекології гірудотерапія застосовується давно і успішно при запальних захворюваннях (ендо-, пери-, параметритах, аднексітах), гнійно-септичних ураженнях у післяродовому періоді, патології з боку молочних залоз (інфільтраатах та будь-яких формах маститу), тромбофлебітах вен тазу, клімаксі.

У наш час п'явку широко використовують і в косметології. Зокрема з неї виготовляють креми для шкіри. Як відомо, цей орган є захисним бар'єром від впливу навколишнього середовища, тому часто приймає на себе серйозні удари. Той, хто думає, що молода шкіра не потребує догляду, дуже помиляється. Якщо людина хоче мати молодий вигляд не лише у 20-30 років, а набагато довше, вона повинна дбати про шкіру ще з юності. П'явка якнайліпше допоможе в цьому. Виготовлені на її основі креми підходять для будь-якого типу шкіри. Бо вони містять велику кількість компонентів, які потрібні шкірі для її повноцінного живлення, а також зволоження. Це засвідчили фармакологічні дослідження, а також практичне застосування згаданих кремів, після яких розгладжуються зморшки, шкіра набуває свіжого вигляду, стає пружнішою та еластичнішою.

Практикуються два методи застосування медичних п'явок. Перший метод, що носить назву аспіраційного, є найстародавнішим. Йому вже майже 3000 років. Під час сеансу п'явка віднімає у пацієнта стільки крові, скільки необхідно їй для повного насичення. Другий метод був розроблений близько 60 років тому професором А.С. Абуладзе і отримав назву неаспіраційного.

Суть неаспіраційного методу полягає в тому, що п'явці не дають насититися. Як тільки у черв'яка, що присмоктує, стануть видні рухи шкірки, що свідчать про початок смоктання, п'явку видаляють з шкіри хворого. Кровотрати при такому методі не відбувається, що дає можливість застосовувати більше число п'явок (до 20 і вище).

П'явок ставлять не безладно, а лише на певні зони тіла - в місця ураження або на біологічно активні точки. Існує декілька основних способів постановки медичних п'явок. Вибір способу визначається його відповідністю можливостям лікаря і пацієнта і залежить від місця застосування.

Сьогодні майже ніхто не виконує постановку пінцетом або руками, оскільки це дратує п'явок. Часто доводиться ставити п'явок з пробірки, що не дуже зручно. Зате це єдиний спосіб розмістити черв'яків на яснах або на сосковидних відростках за вухами при цілому ряду захворювань, в т.ч. при мігрени.

Література

1. Лечит пиявка/ авт.-сост.В. Круковер.- М.: АСТ; Донецк: Л52 Сталкер, 2006. - 94 с.
2. www.allergo.kiev.ua
3. www.pijavki.ru
4. www.vz.kiev.ua

ЛЕПІДОПТЕРОФАУНА ОКОЛИЦЬ МІСТА ПОЛТАВИ

Карпенко Ю.Г.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Територія вивчення лепідоптерофауни знаходиться в околицях індустріального міста Полтави. Відловлення та вивчення видового складу лускокрилих проводились протягом травня – вересня 2008 року на території

с. Нижні Млини та с. Гора. На досліджуваній місцевості представлені різні стації: заплавні луки річки Ворскли, заплавний ліс, остепнені схили, агроценози (городини, плодові сади). Спостереження лускокрилих проводилися в денні години (10.00-17.00) у суху сонячну погоду. Відлов лускокрилих проводився за допомогою стандартного ентомологічного сачка.

В результаті проведеного дослідження в селах Гора та Нижні Млини було виявлено 47 видів метеликів, які належать до 5 родин. За даними спостереження найбільша популяція видів була представлена родиною Сонцевиків